

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПИСМЕНО СТАНОВИЩЕ
ОТ ИВО ЛЮБОМИРОВ ИНДЖЕВ
СОФИЯ, ж.к. "МЛАДОСТ-4" бл.451 вх.5
ПО КОНСТИТУЦИОННО ДЕЛО № 17/1993 год.
НА ОСНОВАНИЕ чл. 18, ал.2 от ЗАКОНА ЗА
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД

34/х р 114
24.08.93

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Съобразно определение от 5 август 1993 год. по конституционно дело № 17/1993 год., съм конституиран като заинтересована страна, На основание чл. 18 ал.2 от Закона за Конституционния съд изразявам следното становище във връзка с искането на 59 народни представители от 36-то Народно събрание за установяване противоконституционността на решението на Народното събрание от 30 юли 1993 год., с което съм освободен от длъжността главен директор на Българска телеграфна агенция и на същата длъжност е избран Стефан Симеонов Господинов:

I. С параграф 6 от Преходните и заключителни разпоредби на Конституцията Българска телеграфна агенция изрично е провъзгласена за национална институция; наред с Българско национално радио и Българска национална телевизия. Съгласно този текст, Народното събрание запазва правомощията на Великото народно събрание по отношение на изчерпателно избро-

ените три национални институции до създаването на нова законодателна уредба за тях.

Признавам компетентността на 36-то Народно събрание да избира и освобождава ръководителите на трите национални институции, посочени в параграф 6. Конкретните правомощия на Народното събрание спрямо Българска телеграфна агенция се извеждат по аналогия съобразно чл. 46, ал. 2 от Закона за нормативните актове и съответно на параграф 6 и включват правомощието на Народното събрание да избира и освобождава от длъжност главния директор на БТА, така както това се отнася за радиото и телевизията. Ето защо напълно споделям мотивите на Решение № 214 / 14 юли 1993 год. на Върховния съд на Република България, с което се прогласява за нищожно решението на Министерския съвет за моето освобождаване като главен директор на БТА поради излизане извън пределите на компетентност.

II. Няма съмнение, че компетентно по избора и освобождаването на главния директор на Българска телеграфна агенция е Народното събрание.

Макар че в искането на 59 народни представители като основание за противоконституционност се сочи противоречие с параграф 6 на Конституцията, както се вижда от диспозитива на постановеното определение по допустимостта от 5 август 1993 год., предмет на разглеждане по същество от Конституционния съд ще бъде "установяване противоконституционността на решението на Народното събрание от 30 юли 1993 год."

По мое виждане, конституционният контрол върху решението не би трябвало да се ограничи върху посоченото в искането основание, а трябва да обхване всички възможни нарушения на конституционни принципи и норми, допуснати от Народното събрание при вземане на атакуваното решение /чл.22, ал.1 от Закона за Конституционния съд/.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Не оспорвам правото на Народното събрание да ме уволни като главен директор на БТА. Проблемът е дали при това уволнение е процедирано в съответствие с Конституцията и законите на страната. Уволнението ми с решение на Министерския съвет беше извършено незаконно. Начинът, по който бях освободен от Народното събрание, също е в противоречие с конкретни конституционни норми и принципи, залегнали в действащата Конституция на Република България. Искам да бъде разбран правилно. В чисто личен житейски план за мен е важно не толкова дали съм освободен от заеманата длъжност, а защо и как е станало това. Отговорът на тези въпроси е много по-важен от конкретната личност на главния директор на БТА, защото е свързан с едни от най-важните принципи на демократично устройство, залегнали в Конституцията - правото на изразяване на лично мнение от всеки гражданин на страната, недопустимостта на цензура и др. Подчертавам тези моменти, защото смятам, че преценката за конституционност на конкретния акт на Народното събрание задължително предполага преценка и на мотивите, които са довели

до вземане на въпросното решение. Не би могло фактът на освобождаване на един главен директор и избирането на друг да се разглежда изолирано, без да се преценяват причините за вземане на това решение, отразени в мотивите на вносителите.

И в мотивите на обявеното за нищожно решение на Министерския съвет, и в мотивите за приемането на атакуваното решение на Народното събрание е посочено: "На първо място - публичните изяви на г-н Инджев в различни средства за масова информация. Този мотив за освобождаването ми прави решението на Народното събрание противоречащо на чл. 39, ал.1 от Конституцията, който гласи: "Всеки има право да изразява мнение и да го разпространява чрез слово - писмено или устно, чрез звук, изображение или по друг начин". Освобождаването ми като главен директор на БТА с такъв мотив е грубо нарушение на конституционно прогласеното право и де факто го отрича. След като един гражданин може да бъде уволнен за изразяване на лично мнение, при това от законодателния орган на страната, това отрича самото съществуване на прогласеното от Конституцията право. Това означава, че всеки друг гражданин може да бъде уволнен по този начин.

На второ място, като мотив за освобождаването ми се изтъква разпространената от БТА информация, която не се е харесала на правителството, респ. на подкрепящото го мнозинство и затова е квалифицирана като тенденциозно подбрана. Не се спирам върху абсолютната несъстоятелност на обвинението. По-важното е, че подобен мотив е в грубо нарушение с

чл.40, ал.1 от Конституцията, съгласно който: "Печатът и другите средства за масова информация са свободни и не подлежат на цензура".

На трето място: взетото от Народното събрание решение за освобождаването ми е противоконституционно, защото ми беше отнето гарантираното от Конституцията право на защита /чл.56/ : "Всеки гражданин има право на защита, когато са нарушени или застрашени негови права или законни интереси". Това е конституционно право и именно тази е конкретната конституционна норма, която е погазена с взетото решение от Народното събрание. Както се вижда от текста на чл.56, става дума за всеобщо право на защита, включително и пред държавните учреждения в страната. Народното събрание като законодателен орган не може да бъде освободено от задължения в тази насока. След като то е приело да обсъжда поведението на главния директор на БТА и неговия статут, трябва да му осигури възможност да изрази своето мнение по въпроса, като го изслуша. Аз не само не бях допуснат да присъствам и не бях изслушан при вземане на решението на Народното събрание, но по това време бях в годишен отпуск. Всеки гражданин има право на защита срещу един индивидуален акт, включително и такъв на законодателя, който накърнява негови права и законни интереси. Това право на защита е гарантирано от Конституцията поради непосредственото ѝ действие /чл.5, ал.2/. Това мое право при вземане на решение от Народното събрание за освобождаването ми беше отнето от законодателния орган, който е длъжен да спазва Конституцията и законите на страната.

Аз не мога да се защита срещу решението на Народното събрание по друг начин, освен пред самия Парламент. Това

мое право на защита в конкретния случай би трябвало да включи правото ми да бъда изслушан и да представя възражения по решението на Народното събрание. При вземане на решението от 30 юли 1993 година Народното събрание е пренебрегнало чл. 56 от Конституцията, което води до лишаването ми като гражданин на Република България от конституционно гарантираното право на защита.

ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ ,

Като конституирана заинтересована страна съм длъжен да обърна внимание на факта, че искането на 59 народни представители за установяване противоконституционността на решението за освобождаването ми като главен директор на БТА не включва посочените по-горе аргументи. Вероятно това е причината, поради която в определението на Конституционния съд по допустимостта на искането от 5 август 1993 година е предвидено да се прецени атакуваното решение само относно компетентността на Народното събрание да го постанови. Смятам, че това силно стеснява възможността обективно да се прецени нарушена ли е Конституцията извън обсега на искането. Ето защо Ви моля да обсъдите по същество не само аргументите в искането на 59-мата народни представители, но и нарушенията на чл. 39, 40 и 56 от Конституцията. За целта моля да бъдат изискани служебно като писмени доказателства не само посочените в определението на Конституционния съд, но и писмените мотиви на групата народни представители, внесли проекта за решение за освобождаването ми.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Тъй като Конституционният съд съгласно чл. 22 ал. 1 от Закона за Конституционния съд не е ограничен с посоченото

в искането основание за несъответствие с Конституцията,
Ви моля да установите противоконституционността на Решението на Народното събрание от 30 юли 1993 година за освобождаването и избирането на главен директор на Българска телеграфна агенция поради противоречие с чл.39, 40, 56 от Конституцията и общите конституционни принципи.

С УВАЖЕНИЕ: